

JURE JAKOB

Sestina

A fehér, elfehéredett szobában a cserépkályhát
a kitárt ablakon át süti a nap,
úgy tűnik, úgy telik a nap, mintha nem lenne este
egyenletes, tömör, állhatatos a nyár.
A sarokban, feje az árnyékban, ül a fotelban az anya,
aztán feláll, és lefekteti díszes ágyacskába

alvó gyermekét. A gyermek átúszott az ágyacskába
az ölből, amely meleg, mint meleg a kályha,
lábujjhegyen lép vissza a fotelhoz az anya,
és az ablakhoz vonja, mintha azt akarná, hogy a nap
beleüljön, és úgy teljen az egész nyár;
kelj fel, mondja, még sokáig nem lesz este.

A gyermek alszik és álmodik, hogy este
ott ébred fel, messze, ágyacskája
átrepíti, míg egyenletes hullámain verdes a nyár,
és leteszi télközepén a begyújtott kályhán.
Álmodik és álmában hallja, gyere, te vagy nekem a nap,
ébredj, feje fölött költögeti az anya,

és mikor a szemét kinyitja, felnéz, az anya
áll a meleg, illatos nyárban este,
és a fotelben kényelmesen, otthonosan elheverve a nap,
aki ragyogva mosolyog, díszes faragás az ágyacskában.
Felzümög egy légy, és a kályha
mellől kiúzi a besötétülő levegőn át a nyár,

* *Jure Jakob* 1977-ben született Celjében. A ljubljana-i bölcsészkaron diplomázott az összehasonlító irodalomtudomány szakon, az utóbbi években Ljubljánában él független alkotóként. Első kötete, a *Tri postaje* (2003 – Három állomás) látszólag visszafogott, de alapjaiban bolygatta meg a kortárs szlovén költészet hagyományait. A kötet elnyerte a fiatal művészeknek szánt Zlata ptica-díjat, helyet kapott az 1990 után megjelenő fiatal szlovén költőket bemutató antológiában, amelynek címében egyik verssorát idézik. A kötet hamarosan minden példányban elkelt, és 2009-ben újra kiadták. Jakob második kötete, a *Budnost* (Ébrenlét) 2006-ban jelent meg, a harmadik, a *Zapuščeni kraji* (Elhagyott helyek) 2010-ben, a máig utolsó pedig 2013-ban.

a homály mezítláb lép a nyárba.
Meleg van, nyitva hagyok mindent, magának mondja az anya;
serceg, mintha kint befűtött volna a kályha.
Talán ez lesz ma az az este,
gondolja, mikor a gyermeket lefekteti az ágyacskába,
és először alszik egész éjjel, míg fel nem kel a nap.

Egész éjjel egyenletesen lélegzik a nap,
hajnalban már az ablaknál áll a jókedvű nyár,
hajnalhasadtakor ébredt a világmindenség ágyacskában.
Mikor virágot öntöz az ablakpárkányon, az anya
a fotel felé fordul, melyen a kedves vendég az este
csokorban ráncokat hagyott, leül, hallgatag a kályha.

Ebbe a kályhába vetné az összes napot,
egyenként minden este, mehetne rá az egész nyár,
és elég még nem is lenne, gondolja az anya, és belenéz az ágyacskába.

Poetika

Minden nap fel kell kelni,
és nézni a szilvafát
a kert keleti végében.

A vidék minden fájánál,
állatánál, időjárás-jelenségénél,
fényárnyalatánál, titkos
és rejtek hasadéknál,
amik rendíthetetlenül bevették magukat
a lelkedbe és a szavaidba,
jobb nézni a szilvafát
a kert keleti végében.

Sem a gyenge nap,
ami korán reggel gyengéden megérinti az ágakat,
sem a lány,
aki rám villantotta szemeit
lobbanva, mint egy virág.
Az elég sokkal kevesebb.

Nem elég akarni,
inkább nézd a szilvafát
a kert keleti végében.

Megteszem szívesen,
amit muszáj.

Kert

Figyelve mindarra, amit minden nap látok,
érdemes mondani
bármit.

Ma esik, és a saláta nő,
a napok nem egyformák,
és miként lesz holnap.

Nem lesz jó, mondom olykor magamnak.
Talán ilyen ez az év,
de a föld mélyebbre nyúl,

és az ég mindig ad valamit.
Ilyen fontos minden,
és változik szüntelen,

és sajog, mint az éhség,
mint a dús csalán az ágyás szélén,
amit sarlóval vágtam le.

Figyelve a pazar előadást,
termések és magok állandó ünnepét,
keveset dolgozom.

Ez azt jelenti,
csak amit muszáj,
hogyan feledjem a lényegét.

Amikor elmegyünk innen,
magunkkal visszük
a kertet.

A fiatal varjú

Jött egy fiatal varjú.
A fekete tortaformában ül,
amit a kerti padon hagytam,

hogya el ne felejtsek
bodzavirágot szedni.
A tortaformát megtölti
a fiatal varjú,
aki csőrét tátja,
és éles hangon rikácsol.

Aztán leugrik a földre,
sután bukdácsol a kertben,
visszatér.

A bodzabokor illata
idáig elér,
a varjú pedig menne máshová.

Repülni még nem tud.
A tortaformát beviszem a konyhába,
és mindent elmesélek.

Este az asztalnál ülünk.
Rántott bodzát eszünk,
hallatszik, ahogy

kint susog a szél.
Megint utolsóként megyek
ágyba.

Amint lehunyom a szemem,
meglátom a varjút.
Fiatal a világ.

Aztán már nem emlékszem.

Tavaszi

Reggel jön reggelre, a napok megismétlik,
mintha egyetlen reggelre akarnának változni.
Az utca a sarkon, a játszótérnél a friss árnyékból
kifordul egyenest a nap elé.
Minden reggel kicsit korábban teszi meg,
nemsokára, talán már holnap, túl korán ébred
az utca, rajtakapja a fény.

Reggel érdemes a napot kezdeni.
Túlélni és átaludni a sötétséget, kesztyűnk
az álom, csúszkáltunk a jeges úton.
Ablakot nyitni, szobát szellőztetni. A hűvös reggeli
levegő tíz körömmel kapaszkodik meg
a padló és a plafon közt, és egész nap úgy marad.
Fehér cseresznyefa, utolsó hóvirágok, új labda az udvaron.

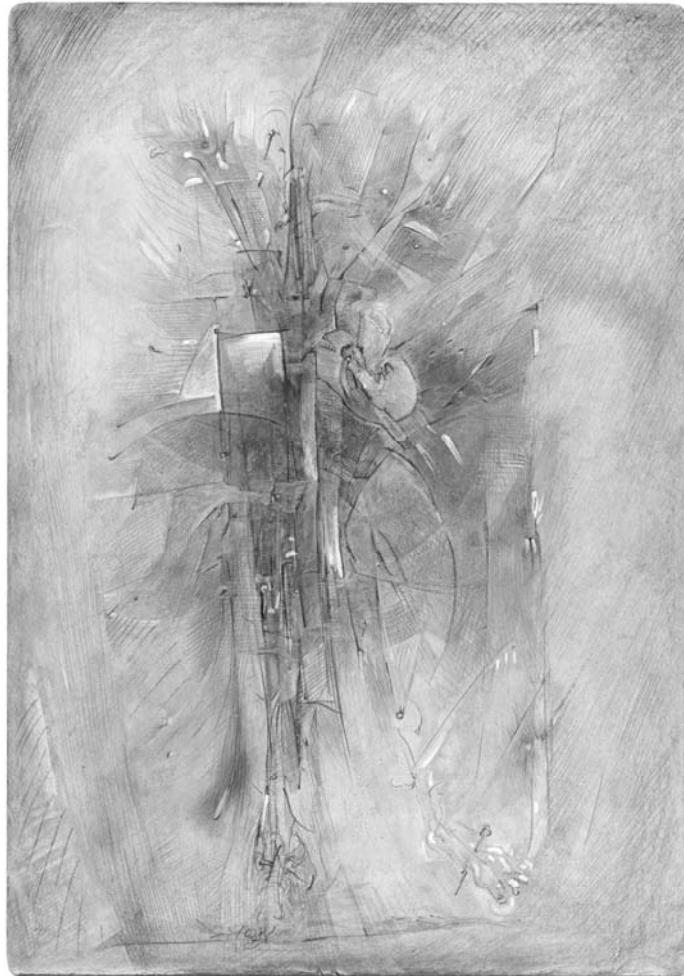
Nincs a természetben, amire a reggel rá ne találna.
Nincs ebben semmi természetellenes. A munka reggeltől reggelig
folyik, a postás címről címre rója útját,
amíg komótosan ki nem üríti arannyal izzó táskáját,
és meg nem pihen a gyümölcsös falánál. A méh észre sem veszi.
Óvodások a sétán körbefogják a letámasztott kerékpárt,
mint a holnap reggel igaz hírnökét.

Ruganyos kötélén, kora reggel óta kiakasztva,
függ a mosás, harisnyák járnak a széllel, rogyant
nadrágban közeledik a délután, majd rázuhan
az aranycserje bokrára. A reggel ritka vendége,
egy láthatatlan kakukk, tojást pottyant, és dalolni kezd
szemben a fán. A visszhang, a röpké pillanat,
ami elmúlt már a reggel óta, észrevétlen késéssel visszatér.

Passzold nekem a labdát. Visszadobom neked.
Semmi gond, ha kimegy az utcára. Megéri megpróbálni.
A meggyújtott cseresznyefa a sötétben szórja virágait egészen reggelig,
a fal mellett fekszik a korai fényben a labda, és úgy néz ki,
mint egy tojás. Mellette letámasztva a hűvös levegő.

Amikor visszatérnek a napon tett sétából, az egyik gyerek megtalálja. A játszótérre viszi, mind követik:

soha nem túl korai ismételni a gyakorlatokat.

LIPTÁK GYÖRGY: MEGKÍNOZVA